

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра цивільного та господарського права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ неперервної освіти і туризму
М.М. Кулаєць

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри цивільного та
господарського права
Протокол № 12 від “16” червня 2020 р.
Завідувач кафедри: О.Ю. Піддубний

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ПРАВО В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ”

Галузь знань: 28 “Публічне управління та адміністрування”

Спеціальність 281 “Публічне управління та адміністрування”

Освітньо-професійна програма: 281 “Публічне управління та адміністрування”

Освітній ступінь: Магістр

Розробник: завідувач кафедри цивільного та господарського права, д.ю.н.,
професор Піддубний Олексій Юрійович

**1. Опис навчальної дисципліни
“Право в публічному управлінні”**

Галузь, спеціальність, ОПП, освітній ступінь	
Галузь знань	28 “Публічне управління та адміністрування”
Спеціальність	281 “Публічне управління та адміністрування”
Освітньо-професійна програма	281 “Публічне управління та адміністрування”
Освітній ступінь	Магістр
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов’язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота)	–
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для заочної форм навчання	
	заочна форма навчання
Рік підготовки	1
Семестр	1
Лекційні заняття	10 год.
Практичні заняття	8 год.
Самостійна робота	132 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин	18 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни "Право в публічному управлінні" є формування у слухачів сучасних знань, умінь і навичок щодо правового регулювання публічного управління та адміністрування.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у слухачів системних уявлень про вплив права на здійснення публічного управління та адміністрування, у тому числі щодо розмежування впливів публічного та приватного права, принципів, форм та засобів впливу;

- застосування в практичній (професійній) діяльності актів законодавства, що регулюють сфери публічного управління, для вирішення завдань закріплених за посадою/структурним підрозділом/організацією, органом влади на основі знань щодо значення, сутності та особливостей права як регулятора суспільної життєдіяльності, його відмінності від інших засобів регулювання;

- засвоєння знань та вмінь щодо реалізації та гарантування прав, свобод, інтересів та обов'язків фізичних і юридичних осіб на засадах принципів правової держави та верховенства права, у тому числі обирати механізми їх судового та позасудового захисту;

- формування цілісних уявлень щодо підготовки проектів правових актів з урахуванням специфіки публічного та приватного права, форм та засобів легітимації публічного управління, необхідності розмежування компетенції органів публічного управління;

- напрацювання навичок щодо застосовування актів законодавства в процесі виконання службових обов'язків, у тому числі забезпечення відповідальності персоналу органів публічної влади, на основі знання законодавства про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни слухач повинен

знати:

- підходи зарубіжного законодавства до встановлення базових термінів та кола суб'єктів публічного та приватного права;

- зміст викликів, які виникають у процесі правозастосування у сфері віднесення суб'єктів до юридичних осіб публічного або приватного права;

- відмінності між конституційним та державним ладом;

- зарубіжний досвід реформування публічної служби;

- засади структурної побудови державного апарату;

- засоби розмежування повноважень окремих органів влади; міжнародні та європейські стандарти прав людини.

вміти:

- виділяти основні елементи державного ладу, порівнювати та пояснювати різницю між державним та конституційним ладом;
- розуміти поняття та структурні елементи форми держави, уміти визначати форму державного правління на підставі конституційно-правових норм;
- застосовувати організаційно-правові форми і засоби захисту прав громадян від неправомірних дій чи бездіяльності органів публічної влади;
- організувати забезпечення доступу громадян до публічної інформації в органах публічної влади;
- застосовувати акти законодавства в процесах реалізації права і свобод людини і громадянина та обирати механізми судового та позасудового захисту прав і свобод на основі знань щодо змісту, сутності та порядку розгляду адміністративних справ у позасудовому та судовому порядку, а також зарубіжного досвіду розгляду таких справ;
- порівнювати та пояснювати різницю між принципом верховенства права та принципом правової держави в процесах публічного управління та адміністрування;
- виділяти складові принципу верховенства права та пояснювати можливості їх застосування в процесах формування та функціонування органів публічної влади;
- застосовувати моделі легітимації публічного управління, у тому числі в процесах взаємодії публічно-владних інституцій із громадськими організаціями, політичними партіями та громадськістю, відповідно до вимог актів законодавства та виходячи із засад, змісту та форми залучення громадян до управління державними та місцевими справами.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК): здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): здатність самостійно готувати нормативно-правові акти, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді; здатність надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни базується на теоретичних знаннях та практичних навичках попередньо вивчених дисциплін за обраною спеціальністю: “Публічна політика та євроінтеграційні процеси”, “Публічне управління”, “Організація діяльності органів публічної влади”, “Технології стратегування в публічному управлінні”, “Публічне адміністрування” та “Е-врядування та е-демократія”.

Згідно з навчальним планом для слухачів заочної форми навчання на вивчення дисципліни “Право в публічному управлінні” відводиться 150 год., у т.ч. на лекції – 10 год.; практичні заняття – 8 год.; самостійну роботу – 132 год.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади та законодавче закріплення права в публічному управлінні

Тема 1. Публічне і приватне право в публічному управлінні.

Поняття та особливості публічного та приватного права. Поняття та види суб'єктів публічного та приватного права. Публічно-правові та приватно-правові форми публічного управління.

Питання для самопідготовки за темою 1

1. Сформулюйте поняття права та визначте його сутність.
2. Що таке "публічне право" і "приватне право" та якими є їх особливості?
3. Яким чином структурована система права?
4. З яких елементів складається норма права?
5. Які існують види правових норм?
6. Що означає поняття інститут права? Наведіть приклади правових інститутів.
7. Визначте поняття галузі права та назвіть основні галузі права України. Які галузі права містять переважно норми публічного права, а які - норми приватного права?
8. Дайте визначення понять "юридична особа публічного права" і "юридична особа приватного права". Які суб'єкти належать до цих видів юридичних осіб?
9. Визначте поняття "правова форма публічного управління".
10. Назвіть види правових форм публічного управління, розкрийте їх сутність та відмінності від неправових форм публічного управління.

Тема 2. Правове підпорядкування публічної адміністрації конституційним правам і свободам.

Поняття правового підпорядкування публічної адміністрації основним правам і свободам. Роль публічної адміністрації в реалізації основних прав і свобод. Співвідношення судового та позасудового контролю в підпорядкуванні публічної адміністрації основним правам і свободам.

Питання для самопідготовки за темою 2

1. Назвіть основні способи конституційного закріплення прав і свобод людини і громадянина.
2. Чи допускається в Україні звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод людини і громадянина при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів України?
3. Якими актами в Україні виключно визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, основні обов'язки громадянина?

4. У чому полягає відмінність адміністративної юстиції від адміністративної квазіюстиції?

5. Які суб'єкти в Україні уповноважені здійснювати позасудовий захист прав і свобод людини і громадянина?

Тема 3. Принцип правової держави як конституційно-правова настанова

Співвідношення правової держави та верховенства права. Елементи правової держави.

Питання для самопідготовки за темою 3

1. Визначте сутність наукових підходів до розуміння верховенства права та правової держави.
2. Який зміст А.В. Дайсі вкладав у власне розуміння принципу панування права?
3. Яку роль відіграють конституція та норми права у правовій державі?
4. Як визначається статус людини і громадянина в правовій державі?
5. З'ясуйте місце суду в правовій державі.

Тема 4. Конституційні засади принципу демократії в діяльності публічної адміністрації

Сутність принципу демократії. Інституційна легітимація органів державного управління (публічної адміністрації). Легітимація рішень публічної адміністрації.

Питання для самопідготовки за темою 4

1. Як співвідносяться поняття "легітимація" та "демократія"?
2. Визначте поняття та форми здійснення інституційної легітимації.
3. Що собою являє предметно-змістова легітимація органів державного управління?
4. Яким чином відбувається кадрова легітимація органів державного управління?
5. Назвіть форми легітимації рішень органів публічного управління.

Тема 5. Конституційна організація публічної влади.

Місце та роль суб'єктів здійснення влади у державному механізмі. Інституційна організація публічної влади. Взаємозв'язки в системі публічної влади.

Питання для самопідготовки за темою 5

1. Розкрийте сутність поняття "публічна влада" та "організація публічної влади".
2. Охарактеризуйте принципи організації й діяльності органів публічної влади.

3. Назвіть основні ознаки органу державної влади.
4. Визначте складові інституційної організації публічної влади.

Тема 6. Правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій.

Поняття правового статусу органу публічної влади. Повноваження органу публічної влади: поняття та види. Наділення органів публічної влади повноваженнями.

Питання для самопідготовки за темою 6

1. Поясніть чому статус органу публічної влади потребує правового закріплення.
2. Якими актами вичерпно визначаються повноваження глави держави і парламенту України?
3. Назвіть основні вимоги до змісту правового регулювання статусу органів публічної влади.
4. Яким чином визначаються в тексті нормативно-правових актів повноваження органу публічної влади?
5. У чому виявляється недискреційність повноважень органів публічної влади?

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти функціонування правової системи в публічному управлінні

Тема 7. Підготовка та узгодження актів публічної адміністрації.

Поняття та види актів публічної адміністрації. Моделювання правових актів управління. Загальні засади процедури прийняття та погодження правових актів.

Питання для самопідготовки за темою 7

1. Визначте співвідношення понять "акт управління" і "правовий акт управління".
2. Розкрийте значення правових актів управління.
3. Назвіть ознаки правових актів управління.
4. Охарактеризуйте поняття та види нормативно-правових і індивідуальних правових актів.
5. Окресліть стадії правотворчості органів публічного управління.

Тема 8. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України.

Необхідність, сутність та форми конституційного судового контролю. Адміністративна юстиція в Україні.

Питання для самопідготовки за темою 8

1. У чому полягає відмінність між попереднім та наступним конституційним контролем?
2. Чим відрізняється інститут конституційної скарги від інституту конституційного звернення щодо надання офіційного тлумачення положень Конституції?
3. Які умови мають бути дотримані особою для звернення із конституційною скаргою?
4. Чим зумовлене запровадження в Україні адміністративної юстиції?

Тема 9. Правова природа службових відносин у сфері публічної служби

Державна служба як публічний соціально-правовий інститут.

Питання для самопідготовки за темою 9

1. Визначте поняття та ознаки публічної служби.
2. Назвіть види публічної служби та особливості їх правового регулювання.
3. Окресліть сутність державних політичних посад та патронатних посад в державних органах.
4. У чому полягають сутність та особливості публічно-правового характеру регулювання відносин у сфері публічної служби?
5. Визначте місце державної служби у взаємовідносинах держави і суспільства.

Тема 10. Публічні службовці: поняття, види та правовий статус

Поняття публічних службовців та їх класифікація. Правовий статус державних службовців: поняття та його складові.

Питання для самопідготовки за темою 10

1. Дайте визначення публічного службовця та видів публічних службовців.
2. Охарактеризуйте правовий статус державних службовців та визначте проблемні аспекти його реалізації.
3. Назвіть підстави для виникнення, зміни та припинення правового статусу публічного службовця.
4. Назвіть види відповідальності публічних службовців, підстави та порядок притягнення їх до відповідальності.
5. Охарактеризуйте порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності.

Тема 11. Організаційно-правовий механізм проходження публічної служби

Поняття організаційно-правового механізму проходження публічної служби. Умови вступу на державну службу. Стадії проходження державної служби та їх правове регулювання.

Питання для самопідготовки за темою 11

1. Як співвідносяться поняття "проходження державної служби" "просування по службі", "службова кар'єра"?
2. Як визначено умови вступу на державну службу за законодавством України?
3. Охарактеризуйте правове регулювання прийняття на державну службу.
4. Охарактеризуйте правове регулювання просування на державній службі.
5. Визначте підстави припинення державної служби.

Структура навчальної дисципліни “Право в публічному управлінні”

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади та законодавче закріплення права в публічному управлінні					
Тема 1. Публічне і приватне право в публічному управлінні.	16	2	-	-	14
Тема 2. Правове підпорядкування публічної адміністрації конституційним правам і свободам.	16	2	-	-	14
Тема 3. Принцип правової держави як конституційно-правова настанова	16	-	2	-	14
Тема 4. Конституційні засади принципу демократії в діяльності публічної адміністрації	16	-	2	-	14
Тема 5. Конституційна організація публічної влади.	14	2	-	-	12
Тема 6. Правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій.	12	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	90	6	4	-	80
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти функціонування правової системи в публічному управлінні					
Тема 7. Підготовка та узгодження актів публічної адміністрації.	14	-	2	-	12
Тема 8. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України.	12	-	2	-	10
Тема 9. Правова природа службових відносин у сфері публічної служби	12	2	-	-	10
Тема 10. Публічні службовці: поняття, види та правовий статус	12	2	-	-	10
Тема 11. Організаційно-правовий механізм проходження публічної служби	10	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	60	4	4	-	52
Усього годин	150	10	8	-	132

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Принцип правової держави як конституційно-правова настанова	2
2	Конституційні засади принципу демократії в діяльності публічної адміністрації	2
3	Підготовка та узгодження актів публічної адміністрації	2
4	Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України	2
Усього		8

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань слухачами

Контрольні питання, які виносяться на екзамен

1. Сформулюйте поняття права та визначте його сутність.
2. Що таке "публічне право" і "приватне право" та якими є їх особливості?
3. Яким чином структурована система права?
4. З яких елементів складається норма права?
5. Які існують види правових норм?
6. Що означає поняття інститут права? Наведіть приклади правових інститутів.
7. Визначте поняття галузі права та назвіть основні галузі права України. Які галузі права містять переважно норми публічного права, а які - норми приватного права?
8. Дайте визначення понять "юридична особа публічного права" і "юридична особа приватного права". Які суб'єкти належать до цих видів юридичних осіб?
9. Визначте поняття "правова форма публічного управління".
10. Назвіть види правових форм публічного управління, розкрийте їх сутність та відмінності від неправових форм публічного управління.
11. Назвіть основні способи конституційного закріплення прав і свобод людини і громадянина.
12. Чи допускається в Україні звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод людини і громадянина при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів України?
13. Якими актами в Україні виключно визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, основні обов'язки громадянина?
14. У чому полягає відмінність адміністративної юстиції від адміністративної квазіюстиції?
15. Які суб'єкти в Україні уповноважені здійснювати позасудовий захист прав і свобод людини і громадянина?

16. Визначте сутність наукових підходів до розуміння верховенства права та правової держави.
17. Який зміст А.В. Дайсі вкладав у власне розуміння принципу панування права?
18. Яку роль відіграють конституція та норми права у правовій державі?
19. Як визначається статус людини і громадянина в правовій державі?
20. З'ясуйте місце суду в правовій державі.
21. Як співвідносяться поняття "легітимація" та "демократія"?
22. Визначте поняття та форми здійснення інституційної легітимації.
23. Що собою являє предметно-змістова легітимація органів державного управління?
24. Яким чином відбувається кадрова легітимація органів державного управління?
25. Назвіть форми легітимації рішень органів публічного управління.
26. Розкрийте сутність поняття "публічна влада" та "організація публічної влади".
27. Охарактеризуйте принципи організації й діяльності органів публічної влади.
28. Назвіть основні ознаки органу державної влади.
29. Визначте складові інституційної організації публічної влади.
30. Поясніть чому статус органу публічної влади потребує правового закріплення.
31. Якими актами вичерпно визначаються повноваження глави держави і парламенту України?
32. Назвіть основні вимоги до змісту правового регулювання статусу органів публічної влади.
33. Яким чином визначаються в тексті нормативно-правових актів повноваження органу публічної влади?
34. У чому виявляється недискреційність повноважень органів публічної влади?
35. Визначте співвідношення понять "акт управління" і "правовий акт управління".
36. Розкрийте значення правових актів управління.
37. Назвіть ознаки правових актів управління.
38. Охарактеризуйте поняття та види нормативно-правових і індивідуальних правових актів.
39. Окресліть стадії правотворчості органів публічного управління.
40. У чому полягає відмінність між попереднім та наступним конституційним контролем?
41. Чим відрізняється інститут конституційної скарги від інституту конституційного звернення щодо надання офіційного тлумачення положень Конституції?
42. Які умови мають бути дотримані особою для звернення із конституційною скаргою?
43. Чим зумовлене запровадження в Україні адміністративної юстиції?

44. Визначте поняття та ознаки публічної служби.
45. Назвіть види публічної служби та особливості їх правового регулювання.
46. Окресліть сутність державних політичних посад та патронатних посад в державних органах.
47. У чому полягають сутність та особливості публічно-правового характеру регулювання відносин у сфері публічної служби?
48. Визначте місце державної служби у взаємовідносинах держави і суспільства.
49. Дайте визначення публічного службовця та видів публічних службовців.
50. Охарактеризуйте правовий статус державних службовців та визначте проблемні аспекти його реалізації.
51. Назвіть підстави для виникнення, зміни та припинення правового статусу публічного службовця.
52. Назвіть види відповідальності публічних службовців, підстави та порядок притягнення їх до відповідальності.
53. Охарактеризуйте порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності.
54. Як співвідносяться поняття "проходження державної служби" "просування по службі", "службова кар'єра"?
55. Як визначено умови вступу на державну службу за законодавством України?
56. Охарактеризуйте правове регулювання прийняття на державну службу.
57. Охарактеризуйте правове регулювання просування на державній службі.
58. Визначте підстави припинення державної служби.

Зразок завдання для визначення рівня засвоєння знань слухачами

Теоретична частина

1. Сформулюйте поняття права та визначте його сутність.
2. Що таке "публічне право" і "приватне право" та якими є їх особливості?

Тестова частина

1. Принцип верховенства права запропонував та дослідив:
 - а) Карл Теодор Велькер;
 - б) Роберт фон Моль;
 - в) Альберт Дайсі.
2. Принцип правової держави є ідеєю функціонування країн:
 - а) англо-саксонської правової системи;
 - б) романо-германської правової системи.
3. Характеризують роль конституції в правовій державі серед названих такі елементи, як:
 - а) конституційні засади правової держави;
 - б) верховенство права;

- в) вищість конституції;
 - г) зв'язаність конституцією.
4. Елементами положення щодо статусу людини в правовій державі є:
- а) стан свободи;
 - б) рівність прав;
 - в) національна безпека;
 - г) основоположні права.
5. Серед названих визначте права, що потребують для їх реалізації спільної участі держави і людини:
- а) право на об'єднання в політичні партії;
 - б) право на життя;
 - в) право на охорону здоров'я;
 - г) право на свободу.
6. Для приватного права характерним є переважання:
- а) імперативних норм;
 - б) загальних норм;
 - в) диспозитивних норм.
7. До юридичних осіб приватного права належать:
- а) державне комерційне підприємство;
 - б) публічне акціонерне товариство;
 - в) благодійна організація;
 - г) громадська організація.
8. До неправових форм публічного управління належать:
- а) індивідуальні акти органів виконавчої влади;
 - б) організаційні дії органів державного управління;
 - в) матеріально-технічні заходи органів публічного управління;
 - г) юридично значущі дії органів місцевого самоврядування, не втілені в форму правового акта.
9. Запит народного депутата України до Кабінету Міністрів України:
- а) оголошується на сесійному засіданні Верховної Ради України;
 - б) приймається на сесійному засіданні Верховної Ради України не менше, ніж 1/3 голосів;
 - в) приймається на сесійному засіданні Верховної Ради України не менше, ніж 1/2 голосів.
10. Конституційне положення: "Кожному гарантується судовий захист права спростовувати недостовірну інформацію про себе і членів своєї сім'ї" визначає право:
- а) апатрида;
 - б) громадянина;
 - в) іноземця;
 - г) людини.

6. Методи навчання

Під час викладання курсу передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингова системи навчання.

На лекціях зосереджується увага слухачів на вивченні окремих теоретичних положень та проблемних питань у публічному управлінні, розглядаються можливі варіанти їх подолання з наведенням конкретних прикладів з вітчизняної та зарубіжної практики. Надаються практичні рекомендації для органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань. Лекційний матеріал подається у формі тестових слайдів, схем, таблиць, графіків, відеофайлів, онлайн-курсів, тренінгів.

Формування вмінь слухачів за визначеними темами практичних занять відбувається у формі: колективної роботи над ситуаційним завданням; презентації результатів індивідуальної та колективної роботи; дискусії, дебатів, круглого столу; публічного виступу; виконання тестових завдань під час проміжної атестації.

Самостійна полягає у самостійному опрацюванні слухачами визначених тем у програмі, нормативно-правової бази, навчально-методичної, наукової літератури та інших джерел інформації дисципліни та передбачає надання відповідей на запитання для самоконтролю. Під час самостійної роботи слухач працює здійснює підготовку презентаційних матеріалів.

7. Форми контролю

Видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації. Поточний контроль у формі опитування та виконання завдань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація (поточний модульний контроль) проводиться у формі тестування або написання контрольної роботи після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Семестрова атестація проводиться у формі семестрового екзамену у письмовій (електронній) формі за екзаменаційними білетами.

8. Розподіл балів, які отримують слухачі

Оцінювання слухачів відбувається згідно Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого Вченою радою НУБіП України 27.12.2019 року, протокол №5. Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи R_{nr} (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{\text{ЗМ}} \cdot K^{(1)}_{\text{ЗМ}} + \dots + R^{(n)}_{\text{ЗМ}} \cdot K^{(n)}_{\text{ЗМ}})}{K_{\text{дис}}}, (1)$$

де $R^{(1)}_{\text{ЗМ}}, \dots, R^{(n)}_{\text{ЗМ}}$ – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{\text{ЗМ}}, \dots, K^{(n)}_{\text{ЗМ}}$ – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K^{(1)}_{\text{ЗМ}} + \dots + K^{(n)}_{\text{ЗМ}}$ – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Максимальний рейтинг слухача з навчальної роботи за двома змістовими модулями з дисципліни “Комунікації в публічному управлінні” може складати:

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (100 \cdot 3 + 100 \cdot 2)}{5} = 70 \text{ балів} (2)$$

Для визначення рейтингу слухача із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з таблиці 1.

Таблиця 1

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Оцінка “Відмінно” виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв’язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **“Добре”** виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка **“Задовільно”** виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка **“Незадовільно”** виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Таблиця 2

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи РНР	Рейтинг з додаткової роботи РДР	Рейтинг штрафний РШТР	Підсумкова атестація (залік) РА	Загальна кількість балів РД
Модуль 1	Модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс включає робочу програму, курс лекцій, презентаційні матеріали, завдання для виконання практичних робіт, питання для самопідготовки, комплект тестових завдань для проведення поточного модульного контролю, комплект екзаменаційних білетів, електронний курс.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Борисевич С.О. Критерії розмежування публічного і приватного права http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Nrzd/2016_2/1.pdf
2. Бринцева Л. В. Деякі питання реформування підрозділів адміністративної «квазіюстиції» в органах податкової служби / Л. В. Бринцева // Проблеми законності: республ. міжвідом. наук. зб. / відп. ред. В. Я. Тацій. - Х.: Нац. юрид. акад. України, 2016. - Вип. 84. - С. 144-148.
3. Державне управління : Словник-довідник / Уклад.: В. Д. Бакуменко (кер. творч. кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар та ін. ; За заг. ред. В. М. Князева, В. Д. Бакуменка ; Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України ; Ін-т пробл. держ. упр. та місцевого самоврядування. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 228 с.
4. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2010. – 820 с.
5. Кодекс адміністративного судочинства України : наук.-практ. комент. / Центр політико-прав. реформ; за заг. ред. Р. О. Куйбіди. – К.: Юстініан, 2009. – 976 с, с. 60–61
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // zakon.rada.gov.ua
7. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: Підручник для вузів. —К.: Юрінком Інтер, 2014. —544 с.
8. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141
9. Кохан А. І. Державна комунікативна політика –механізм ефективної діяльності інституту публічної влади в Україні / А. І. Кохан [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/zmist.htm>.
10. Майданик Р. Юридичні особи публічного права в країнах континентального права [Електронний ресурс] / Р. Майданик // Юрид. Україна. – 2016. – № 2. – С. 56–62. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2010_2_12.
11. Майданик, Р. Юридичні особи публічного права в країнах континентального права [Електронний ресурс] / Р. Майданик // Юрид. Україна. – 2015. – № 2. – С. 56–62. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2010_2_12.
12. Мельниченко В. Адміністративна квазіюстиція як необхідна складова

демократичного урядування // Вісник НАДУ – 2016 – С.176-184

13. Мельниченко В. І. Інституційний розвиток держави : навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни / В. І. Мельниченко. - К. : НАДУ, 2014. – 200 с.

14. Печений О.П. До питання про місце юридичних осіб публічного права в системі юридичних осіб / О. Печений // Державне будівництво та місцеве самоврядування – 2015 – Випуск 30 – С. 62-69

15. Писаренко Н. Б. Судовий та позасудовий порядок вирішення публічно-правових спорів, їх співвідношення і стан правового регулювання в Україні / Н. Б. Писаренко, В. А. Сьоміна // Адміністративне право України: стан та перспективи розвитку : зб. наук. пр. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 23-24 верес. 2011 р.). - К. : ІДП ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. - С. 378-385

16. Правотворчість в державному управлінні: навчальний посібник / О.А. Ганич, О.Л. Леонов. - Донецьк: ТОВ «ВРА «Епіцентр», 2013. – 326 с.

17. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // <http://zakon.rada.gov.ua>

18. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011р. № 2939-VI / Режим доступу ://zakon.rada.gov.ua

19. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року // zakon.rada.gov.ua.

20. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. Режим доступу : // zakon.rada.gov.ua.

21. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII Режим доступу : // <http://zakon.rada.gov.ua>

22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. Режим доступу :// zakon.rada.gov.ua.

23. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. Режим доступу : // zakon.rada.gov.ua.

24. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07 червня 2001 року // zakon.rada.gov.ua.

25. Пустова Ю. М. Юридичні особи публічного права [Електронний ресурс] / Ю. М. Пустова // Вісн. Харк. нац. ун-ту внутр. справ. – 2010. – № 1. – С. 249–256. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2010_1_36

26. Пустова, Ю. М. Юридичні особи публічного права [Електронний ресурс] / Ю. М. Пустова // Вісн. Харк. нац. ун-ту внутр. справ. – 2010. – № 1. – С. 249-256. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2010_1_36.

27. Решота В. Проблеми формування комісій із вирішення управлінських спорів в Україні / В. Решота // Ефективність державного управління :зб. наук. пр. - 2010. -Вип. 22. - С. 89-95

28. Трофіменко І. В. Адміністративний договір, проблеми реалізації в Україні: законодавство, теорія, практика / І. В. Трофіменко // Журнал східноєвропейського права. – 2014. – № 4. – С. 119

29. Хавронюк М.І. Дисциплінарні правопорушення і дисциплінарна відповідальність: Навчальний посібник. —К.: Атіка, 2015. – 240 с.

30. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV: Електронний ресурс / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Допоміжна:

1. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В. П. Тимошук. – К. : Факт, 2003. – 496 с.
2. Адміністративне право : підручник / Авт. кол.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін. ; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. – 2-ге вид. переробл. та доповн. – Х. : Право, 2013. – 455 с.
3. Кудлай Т. П. Теорія держави і права: Навч. посіб. / Т. П. Кудлай. – К.: НАДУ, 2009. – 94 с.
4. Право в державному управлінні : навч.посіб. / [С. Д. Дубенко, Т. П. Кудлай, В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк]. – Київ: НАДУ, 2016. – 376 с.
5. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. - Х.: Консум, 2006 – 656 с.
6. Шляхтун П. П. Конституційне право України: [підручник; 2-ге вид.]. – К. : Освіта України, 2010. – 592 с.

Законодавчі та нормативні акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. -К.: Україна, 1996. - 119 с.
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року // zakon.rada.gov.ua.
3. Про місцеві державні адміністрації: закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-ХІУ // Відомості Верховної Ради України. - 1999. -№ 20. - Ст. 120.
4. Про державну службу: закон України від 16 груд. 1993 р. № 3723 // Відомості Верховної Ради України. - 1993. -№ 52. - Ст. 490.
5. Про службу в органах місцевого самоврядування: закон України від 07 лип. 2001 р. № 493-III // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 33. - Ст. 175.
6. Про політичні партії в Україні: закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2365 - III // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 23. - Ст. 118.
7. Про заходи щодо вдосконалення роботи з кадрами в органах виконавчої влади, з керівниками підприємств, установ і організацій: указ Президента України від 19 трав. 1995 р. № 381. - Режим доступу: www.president.gov.ua.
8. Про систему підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації державних службовців: указ Президента України від 30 трав. 1995 р. № 398 // Вісн. держ. служби України. - 1995. - № 2. - С. 30 - 31.
9. Про створення Львівського, Одеського і Харківського філіалів Української Академії державного управління: указ Президента України від 11 верес. 1995 р. № 824 // Вісн. держ. служби України. - 1995. - № 3 - 4. - С. 25 - 26.
10. Про затвердження Програми кадрового забезпечення державної служби та Програми роботи з керівниками державних підприємств, установ і

організацій: указ Президента України від 10 листоп. 1995 р. № 1035 // Вісн. держ. служби України. - 1995. - № 3 - 4. - С. 7 - 24.

11. Про Концепцію боротьби з корупцією на 1998-2005 рр.: указ Президента України від 24 квіт. 1998 р. № 367 // Вісн. держ. служби України. - 1998. - № 2. - С. 5 - 28.

12. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: указ Президента України від 22 лип. 1998 р. № 810 // Вісн. держ. служби України. - 1998. - № 3. - С. 5 - 9.

13. Про систему центральних органів виконавчої влади: указ Президента України від 15 груд. 1999 р. № 1572/99 // Держ. служба в Україні: зб. нормат. актів. - К. : Юрінком Інтер, 2002.-С. 52 - 55.

14. Про склад Кабінету Міністрів України: указ Президента України від 15 груд. 1999 р. № 1574/99 // Держ. служба в Україні: зб. нормат. актів. - К. : Юрінком Інтер, 2002. - С. 51 - 52.

15. Про стратегію реформування державної служби в Україні: указ Президента України від 14 квіт. 2000 р. № 599 // Вісн. держ. служби України. - 2000. - № 1.

16. Про заходи щодо реалізації Стратегії реформування системи державної служби в Україні на 2000 - 2001 роки: указ Президента України від 26 лип. 2000 р. № 925/2000 // Уряд. кур'єр. - 2000. - № 143.

17. Про Концепцію подальшого реформування оплати праці в Україні : указ Президента України від 25 груд. 2000 р. № 1375// Уряд. кур'єр. - 2001. – 11 січ. - С. 10.

18. Про підвищення соціального статусу жінок в Україні: указ Президента України від 25 квіт. 2001 р. № 283. - Режим доступу: www.president.gov.ua.

19. Про Концепцію державної регіональної політики: указ Президента України від 25 трав. 2001 р. № 341 // Офіц. вісн. України. - 2001. -№ 22. - Ст. 983.

20. Про чергові заходи, щодо по дальшого здійснення адміністративної реформи в Україні: указ Президента України від 29 трав. 2001 р. № 345 // Офіц. вісн. України. - 2001. - 32 травня. -С. 4.

21. Питання Української Академії державного управління при Президентові України: указ Президента України від 21 верес.1999 р. № 850 // Офіц. вісн. України. - 2001. - № 39. - С. 9 -18.

22. Про затвердження Порядку організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства України з питань державної служби. - № 211-19 від 26.11.2019: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0005-20#Text>

23. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 246 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF#Text>

24. Положення Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25

березня 2016 р. № 246 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF#Text>

25. Положення про порядок стажування в державних органах: постанова Кабінету Міністрів України від 1 груд. 1994 р. № 80411. - Режим доступу: www.kmu.gov.ua.

26. Постанова про питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями від 20 квітня 2016 р. № 306 - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npras/248994842>

27. Порядок проведення службового розслідування стосовно державних 13 службовців: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 13 черв. 2000 р. № 950 // Держ. служба в Україні: зб. нормат. актів. - К. : Юрінком Інтер, 2002. - С. 327

28. Концепція адміністративної реформи в Україні. – К.: Держ. комісія з проведення в Україні адміністративної реформи. – 1998., 62 с.

29. Концепція сучасної державної кадрової політики України / В. І. Луговий, А. М. Михненко, Н. Р. Нижник [та ін.]. - К. : Вид-во НАДУ, 2006. - 56 с.

30. Кодекс державного службовця // Уряд. кур'єр. - 2000.- № 222. – 29 листоп. - С. 14 - 15.

31. Типовий порядок формування кадрового резерву в органах місцевого самоврядування: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовт. 2001 р. № 1386 // Держ. служба в Україні: зб. нормат. актів. - К. : Юрінком Інтер, 2002.-С. 58 - 60.

Періодичні видання

1. Журнал «Вісник державної служби України»
2. Газета «Голос України»
3. «Офіційний вісник України».
4. «Кодекси України».
5. «Систематичне зібрання чинного законодавства України».

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. – Режим доступу : www.nads.gov.ua.
3. Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: rada.gov.ua/.
4. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. – Режим доступу: <http://www.center.gov.ua/>.